

Nieuwsbrief 57- oktober2026
Schone Lucht Akkoord

In deze nieuwsbrief gaan we in op de informatie die wij kregen over het Schone Lucht Akkoord

Wij reageren op het gemelde feit dat jongeren en met name jongens minder verdraagzaam zijn voor verschillende vormen van geaardheid.

Wij informeren u over ons programma voor de rest van dit jaar.

Tot slot verwijzen wij u naar onze website.

Schone Lucht Akkoord

Op 5 oktober was Maurice Roubos te gast in onze vergadering. Hij is senior milieuadviseur bij de gemeente. Aanleiding voor onze uitnodiging is dat wij in 2025 samen met de Milieu Adviesraad Roosendaal (MAR) een advies hebben uitgebracht over de gezondheidsrisico's van houtstook. De voorzitter van de MAR, Arthur van Iersel was eveneens aanwezig tijdens de vergadering. Maurice kwam goed voorbereid naar onze vergadering en gaf ons een presentatie. Het ging niet alleen over houtstook maar over het door de gemeente Roosendaal in 2023 ondertekende Schone Lucht Akkoord. Dit vrijwillig ondertekende akkoord is niet vrijblijvend en maakt noodzakelijk een uitvoeringplan op te stellen om luchtvervuiling terug te dringen. Hierbij kan gedacht worden aan vervuiling door industrie, autoverkeer, veehouderij (met name pluimveehouderij) en ook houtstook.

Vanuit de leden van onze adviesraad is aangedrongen ervoor te zorgen dat op een pakkende wijze kennis wordt overgebracht wat de gezondheidsschade is van luchtvervuiling om zo bewustwording te vergroten van welke gevolgen het veroorzaken van luchtvervuiling heeft. Iedere inwoner kan daarin een actieve

rol spelen door niet de houtkachel meer te stoken, zeker niet bij ongunstig weer. De zo genoemde stookwijzer zorgt voor informatie wanneer je niet zou moeten stoken. Maar het geldt ook dat je invloed hebt op de lucht door minder vaak de auto te pakken en meer te fietsen.

De conclusie is getrokken dat we overwegen een hernieuwd advies te geven over de uitvoering van het Schone Lucht Akkoord.

Afnemende acceptatie van verschillen in geaardheid

Uit allerlei berichten in de laatste dagen van september blijkt dat nogal wat jongeren minder verdraagzaam zijn als het gaat om vormen van geaardheid. Omdat wij benieuwd zijn hoe dit in Roosendaal is, hebben we Desiree Bax, projectleider diversiteit en inclusie gevraagd daar ons over te informeren. Zij schreef ons de volgende toelichting.

Roosendaal kent geen andere trends en ontwikkelingen in de samenleving dan elders in het land. Dat is alvast goed om te weten.

Het agenderen en bespreekbaar maken van seksuele diversiteit en/of genderidentiteit, verschillende relatievormen en uitingen is een kwetsbaar onderwerp gebleken in alle jaren dat ik hiermee aan de slag ben gegaan. Van alle thema's vindt men dit de moeilijkste. Er zijn veel oordelen/meningen/overtuigingen bij mensen die niet tot de LHBTIQ+ gemeenschap behoren. En die mensen kom ik op alle plekken tegen: op school, op straat, binnen en buiten de gemeente (-elijke organisatie), sportverenigingen, in de supermarkt, de gemeenteraad, overal!

Tegelijkertijd is het zo dat in Roosendaal een behoorlijk aandeel inwoners, waaronder jongeren, tot de regenbooggemeenschap behoort.

Voor hen is er op een aantal scholen plaats en ruimte om zichzelf te zijn. Maar op een groter aandeel scholen is dat niet het geval. Dat heeft met verschillende factoren te maken. De docenten zijn ook mensen met een referentiekader. Dat referentiekader is bepalend voor de mate waarin zij het zelf nuttig vinden om LHBTIQ+ onderwerpen bespreekbaar te maken. Dat betekent concreet dat: waar een docent open en acceptierend is, een project/traject voor leerlingen succesvol is. Dat veel leerlingen zich meer thuis voelen op school, minder gespannen. En andersom: bij geen acceptatie is de spanningsboog groter.

Soms vindt een schoolleiding het niet nodig om binnen het lesprogramma ruimte te maken voor LHBTIQ+ thematiek. Vaak gaat het dan om scholen met een geloofsovertuiging die alle andere relatievormen dan de heteroseksuele relaties afkeurt/bestraft. Of is er een gebrek aan kennis en inzicht in de omvang van de problematiek onder jongeren en volwassenen omdat men er

(persoonlijk) niet eerder mee te maken had en dus inhoudelijk weinig tot geen kennis heeft van de impact.

Er zijn in het verleden GSA's (Gender & Sexuality Alliance) geweest op scholen. Op een aantal scholen liep dat goed.

Maar met het vertrek van leerlingen die zich inzetten, stopt het ook gemakkelijk. En dan is zo'n activiteit voor een groep leerlingen vaak weer 'opgeheven'. Borging op scholen is ingewikkeld.

In de Coronatijd zijn er specifiek onder deze groep jongeren meer angsten en depressies + pogingen tot suïcide geweest dan onder vergelijkbare leeftijdgenoten. In Roosendaal is minstens 1 suïcide gelukt, waarvan ik zelf weet.

Met name transjongeren zijn kwetsbaar. Van alle mensen hebben zij het vaakst te maken met geweld, uitsluiting en onbegrip. Ook thuis. Dus toen zij nergens anders naartoe konden, zagen sommigen geen uitweg meer. Omdat ze volledig in de klem zaten.

De GGZ gaf destijds aan dat jongeren die op de wachtlijst voor de genderpoli stonden (om te transformeren naar het juiste geslacht) en door Corona nog langer moesten wachten, op de illegale markt hormonen kochten omdat ze het niet meer uit konden houden in het verkeerde lichaam (met alle gevolgen van dien). Het ging hierbij om bijna 100 (waarvan we het weten!) jongeren (uit Roosendaal en omgeving).

Roosendaal is een stad met een dorpscultuur. Er gebeuren hele mooie dingen in de stad die hoop geven en tot onderlinge verbinding leiden. Waar mensen elkaar helpen en accepteren.

Maar daarnaast is er ook -onder een deel van de inwoners- absolute afkeer, afwijzing en onbegrip met geweld tot gevolg ten aanzien van alle personen die tot de LHBTIQ+ gemeenschap behoren. Zij kunnen niet zijn wie ze willen zijn of zich zodanig uiten. Ook ontmoetingsplaatsen zijn schaars.

We hebben in de afgelopen periode iets gevonden dat raakt aan een behoefte, naast alle zichtbaarheid die we geven aan het onderwerp. Namelijk het organiseren van een Queercafé in het Wapen. Dat is een plek waar we de juiste randvoorwaarden creëren m.b.t. veiligheid. Zelfs jongeren en volwassenen uit naburige gemeenten komen ernaar toe. Het werkt en het is een groot verlangen om gewoon een gezellige avond samen met gelijkgestemden te hebben, net als de vele activiteiten die voor alle andere (vaak hetero-) mensen worden georganiseerd. Daar voelen mensen ontspanning, plezier en ontmoeten nieuwe mensen. Het Queercafé draagt hiermee bij aan het welzijn en het vergroten van je netwerk. En dat is belangrijk omdat vele personen uit de LHBTIQ+ gemeenschap zich alleen voelen temidden van de heteronormatieve

samenleving i.c.m. geweld en onveiligheid.

Want: je past wel op om te laten zien wie je echt bent en hoe je je voelt als je weet dat je daardoor geen aansluiting op school vindt, op straat wordt nageroepen/uitgescholden en in elkaar geslagen, enz.

Maar wanneer je tot de regenbooggemeenschap behoort, is dat hetzelfde als dat je met krullend/stijl/donker/licht haar wordt geboren. Het is er al vanaf je geboorte aanwezig en volkomen biologisch bepaald hoe je je voelt en wie je wilt zijn. En net als alle mensen, wil je daar gewoon in openheid uiting aan kunnen geven bij tijd en wijle. Heel begrijpelijk. Maar nog ingewikkeld in onze stad en daarbuiten. Je hoeft maar in de krant te kijken om incidenten te lezen. Dat is echt verdrietig.

Een lichtpuntje in de stad: in Roosendaal zie je dat überhaupt ontmoeting tussen jongeren op leuke plekken schaars is.

Er zijn wat cafés waar je kunt komen. Er zijn evenementen voor iedereen. Maar een echt uitgaansleven is voor jongeren een stille dood gestorven ooit. Mede ingegeven door het verbod op alcohol en het vertrek van vele uitgaansplekken in bijvoorbeeld de Molenstraat.

Een gat in markt zou zijn om het uitgaansleven voor een diversiteit aan jongeren te ontwikkelen. Er zijn al een aantal culturele organisaties over aan het nadenken hoe dit vorm te geven. Zij begrijpen de jongere generatie beter dan de reguliere ondernemers van nu. Zij weten goed aan te sluiten op de behoeften die -onderling van elkaar verschillende- jongeren hebben. Hun aanpak werkt. Ik hoop dan ook dat we het in Roosendaal voor elkaar krijgen om dit mogelijk te maken, naast alle bezuinigingen die op ons afkomen. Want sociaal-maatschappelijk gezien, zou dat een enorm verschil kunnen maken voor de jongeren van nu en in de toekomst.

Nog een succes: Pauzepunt is verbonden aan scholen: een plaats waar jongeren even op adem kunnen komen als ze de schoolomgeving pittig vinden. Zodat ze daarna weer verder kunnen. Verder hebben we de mogelijkheid om discriminatie te melden laagdrempeliger verbonden aan Inwonersondersteuning en worden dit jaar een aantal gebiedsteams getraind om te herkennen wat discriminatie is (ook op basis van gender/seksuele voorkeur).

Ik hoop dat jullie een beetje beeld hebben gekregen van de situatie en de context op scholen. Die is complexer dan je in eerste instantie zou denken. En naast de uitdagingen zijn er veel dingen die gelukkig goed gaan. Uiteindelijk vraagt emancipatie van onze LHBTIQ+ inwoners om een lange adem, geduld en doorzettingsvermogen. En wanneer steeds meer mensen helpen, sta je sterker. Dus dankjewel voor jullie aandacht voor de regenboogjongeren in Roosendaal 😊.

Namens de adviesraad dank aan Desiree voor de uitgebreide uitleg over hoe het in Roosendaal is en welke ontwikkelingen zij ziet. Aan de lezers bieden wij graag de mogelijkheid te reageren op dit onderwerp.

Reacties kunnen gestuurd worden naar: info@adviesraadroosendaal.nl

Programma voor de rest van 2026 van de Adviesraad Sociaal Domein Roosendaal.

We zijn inmiddels aangekomen in het laatste kwartaal van 2026. Graag delen wij met u wat er nog op ons programma staat voor de komende maanden.

In onze vergadering van 2 november laten wij ons graag bijpraten over het Roosendaalse Ontwikkelkansen Beleid (ROB). Daartoe ontvangen wij als gast Max van der Heijden van de gemeente Roosendaal.

Het is onze wens in de laatste vergadering van dit jaar, op 7 december, de coördinerende portefeuillehouder sociaal domein te ontvangen om te spreken over het Collegeprogramma 2026- 2030. Graag gaan wij in gesprek over wat is gepland voor de komende 4 jaren en ook wat wij in het document missen.

Tot slot naar de website van de Adviesraad

Dat kan via onderstaande groene balk. Als u vragen of opmerkingen hebt bij de informatie op de website: mail naar info@adviesraadroosendaal.nl.

**Meer weten over de Adviesraad Sociaal Domein
Roosendaal?**